

OBSAH

Předmluva	5
Úvod	9
1. Jazyková pojmenování	19
1.1 Clenění mimojazykové skutečnosti	19
1.1.1 Odlišnost mimojazykové skutečnosti	19
1.1.2 Odlišnost v členění mimojazykové skutečnosti	20
1.1.3 Různý stupeň abstrakce	21
1.2 Podstatné znaky pojmenování	22
1.2.1 Konvenčnost	22
1.2.2 Obecnost	24
2. Obsahová stránka jazykového pojmenování	29
2.1 Sémantické jádro	29
2.1.1 Vágní obsah dětských slov	30
2.1.2 Vývoj pojmu u dítěte	31
2.2 Sémantická situace	33
2.2.1 Významová asociace	33
2.2.11 Paronymická atrakce	34
2.2.2 Stylistické zařazení jazykových pojmenování	35
3. Forma jazykových pojmenování	39
3.1 Slovo jako základní forma pojmenovávací	39
3.2 Funkce koncovky a sufixu	39
3.3 Funkce infixu	40
3.4 Derivace v dětské řeči	40
3.5 Charakteristický rys afixů v dětské řeči	44
3.6 Zkratky a křížení	45
3.6.1 Zkratky	45
3.6.2 Křížení	47
3.7 Forma dětských jazykových pojmenování – shrnutí	49
4. Slovní druhy	51
4.0 Skladba dětské slovní zásoby	52
4.1 Interjekce	52
4.2 Substantiva	54
4.2.1 Funkce substantiva v dětské řeči	54
4.2.2 Mluvnické kategorie substantiva	55
4.2.21 Číslo	56
4.2.22 Rod	59
4.2.23 Pád	66
4.2.231 Nominativ	66
4.2.232 Akuzativ	68
4.2.233 Genitiv	70
4.2.234 Dativ	72
4.2.235 Vokativ	73
4.2.236 Lokál	74

4.2.237	Instrumentál	75
4.2.238	Shrnutí	76
4.2.24	Určenosť	77
4.2.25	Konkrétnosť – abstraktnosť	79
4.2.26	Mluvnická kategórie substantív – shrnutí	79
4.3	Slovesa	81
4.3.1	Funkce slovesa	81
4.3.2	Mluvnické kategórie slovesa	81
4.3.21	Slovesný způsob	81
4.3.211	Indikativ prázdnutí	82
4.3.212	Imperativ	87
4.3.213	Kondičional	88
4.3.22	Slovesný čas	89
4.3.221	Čas přítomný	89
4.3.222	Préteritum	91
4.3.223	Futurum	92
4.3.23	Slovesný vid	92
4.3.231	Vid dokonavý	93
4.3.232	Vid nedokonavý	94
4.3.233	Vid opětovací	95
4.3.24	Vztah slovesa k podmětu a předmětu	96
4.3.241	Vztah slovesa k podmětu	96
4.3.242	Vztah slovesa k předmětu	97
4.3.25	Gramatická shoda substantivum + verbum	97
4.3.26	Mluvnické kategórie slovesa – shrnutí	98
4.4	Adjektiva	99
4.4.1	Funkce adjektiva	99
4.4.2	Mluvnické kategórie adjektiva	102
4.4.21	Císlo	102
4.4.22	Rod	102
4.4.23	Pád	103
4.4.231	Nominativ	103
4.4.232	Genitiv	104
4.4.233	Dativ	105
4.4.234	Akuzativ	105
4.4.235	Vokativ	106
4.4.236	Lokál	106
4.4.237	Instrumentál	106
4.4.24	Stupňování adjektiv	106
4.4.25	Gramatická shoda – adjektivum + substantivum	108
4.4.26	Mluvnické kategórie adjektiva – shrnutí	109
4.5	Deiktické kategórie	110
4.5.1	Ukazovací zájmena	111
4.5.2	Adverbia místa a času	112
4.5.3	Osobní zájmena	113
4.5.31	Zájmena a adverbia v dětské řeči – shrnutí	116
4.6	Předložky	116
4.6.1	Vývoj předložkových vazeb	117
4.7	Císlovky	121
4.8	Spojky	121
4.9	Slovní druhy v dětské řeči – shrnutí	123
5.	Obecné zákonitosti při osvojování jazyka	127
5.1	Ekonomie ve vyjadřování	128
5.1.1	Obecnost dětských slov	128
5.1.2	Významová mnohoznačnosť	129
5.1.3	Adaptabilita jazykových pojmenování	130
5.2	Modifikace jako první stupeň osvojování gramatických tvarů	131
5.2.1	Onomaziologická kategórie deminutivní	132
5.2.11	Deminutivizace jako prostředek stupňování	133
5.2.2	Onomaziologická kategórie augmentativní	134

5.2.3	Onomaziologická kategorie móce	137
5.3	Konec slova je relevantní jako nositel funkce	138
5.3.1	Krácení slov v dětské řeči	138
5.3.2	Tvoření záporu	139
5.3.3	Stupňování	139
5.3.4	Vyjadřování slovesného vidu	140
5.3.5	Osvojování flektivních tvarů	141
5.4	Univerzalizace v dětském jazykovém systému	143
5.4.1	Regularizace a generalizace	144
5.4.2	Rodová kategorizace	144
5.4.3	Tvoření pravidelného plurálu	145
5.4.4	Pravidelné skloňování	146
5.4.5	Pravidelné stupňování	147
5.4.6	Pravidelné časování	148
5.5	Binárnost v jazykovém systému	149
5.5.1	Substantivum – deminutivum	150
5.5.2	Substantivum – augmentativum	150
5.5.3	Tvar singulárový – tvar plurálový	151
5.5.4	Tvar pozitivní – tvar negativní	152
5.5.5	Tvar nedokonavý – tvar dokonavý	153
5.5.6	Tvar nedokonavý – tvar iterativní	154
5.6	Shrnutí	155
	Résumé (anglické)	159
	Seznam použité literatury	163